

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: **B.K.**, narozený dne ..., ev. č. x, státní příslušnost Uzbekistán,
t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty, 739 51 Vyšní
Lhoty,
Zastoupen: Mgr. Jan Ambrož, advokát,
sídlem Prešovská 337/6, 301 00 Plzeň

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného o zajištění cizince ze dne 20. 8. 2018, č. j. OAM-
161/LE-LE05-LE26-PS-2018,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým byl žalobce ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců a ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu byla doba trvání zajištění stanovena do 5. 12. 2018.

2. V **doplnění žaloby** žalobce namítal, že žalovaný v průběhu správního řízení porušil § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, v rozsahu odpovídajícím okolnostem případu (§ 2 odst. 4 správního řádu) a dále porušil § 68 odst. 3 správního řádu, a s ohledem na to je jeho rozhodnutí nejen nezákonné, ale rovněž nepřezkoumatelné.
3. Žalobce dále namítal, že se správní orgán dopustil nesprávného výkladu pojmu „účelovost“ ve smyslu § 46a zákona o azylu. Žadatel o mezinárodní ochranu totiž zjevně, tak jako každý jiný žadatel, tvrdí skutečnosti ve svůj prospěch tak, aby jeho žádost uspěla, tedy v tomto smyslu účelově. Účelovostí ve smyslu § 46a zákona o azylu se však míní situace, kdy žadatel ve skutečnosti azylově relevantní důvody netvrdí, případně je tvrdí, ale jsou zcela nedůvěryhodné, protože je tvrdí pouze za účelem vyhnout se vyhoštění, nikoli proto, že jsou skutečné. To, že azylové důvody žalobce a jeho obavu z pronásledování nelze v tomto případě považovat za skutečné, však nelze na základě zjištěných skutečností konstatovat a úvaha správního orgánu je v tomto smyslu zcela nedostatečná až rozporná. Správní orgán ji formuluje takto: *„Jak již bylo uvedeno, je zřejmé, že mu skutečnosti, které jej dle jeho tvrzení vedly k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, byly známy již dlouho před zajištěním policií, i přes to ale během svého pobytu v Turecku či ve státech Evropské unie nepodal žádost o mezinárodní ochranu, z čehož lze usuzovat, že ve skutečnosti žádnou obavu z pronásledování ani vážné újmy nepocítuje a žádost o mezinárodní ochranu tedy podal pouze s cílem vyhnout se realizaci vyhoštění a dosáhnout svého propuštění ze zařízení a pokračovat ve své neoprávněné cestě do Belgie.“*
4. Podle žalobce však tato úvaha postrádá ukotvení v jeho příběhu. Žalobce se nemůže vrátit do země svého původu s ohledem na to, že tam zabili jeho otce a žalobce by v případě návratu čekal stejný osud. Skutečnost, že otec žalobce byl zabit na pokyn lidí, kteří zauímají vysoké postavení v Uzbekistánu a jsou veřejně spojováni s organizovaným zločinem v této zemi (Salim Abduvaliev, Gafur Rakhimov), nelze bez dalšího pominout. Rovněž nelze nepřihlídnout ke skutečnosti, že nikdo z rodiny žalobce již v Uzbekistánu nežije. Všichni její členové z Uzbekistánu utekli, a to právě z obavy o svůj život. Hrozba smrti je pro žalobce reálná. Právě vzhledem k této hrozbě žalobce z Uzbekistánu odešel do Turecka, kde pobýval na základě pobytového oprávnění do doby, než se dozvěděl o tom, že i zde by mohl být v nebezpečí. Ze skutečnosti, že se žalobce zprvu cítil v Turecku bezpečně a nepodal ihned po vstupu na toto území žádost o mezinárodní ochranu, nelze dovozovat, že Uzbekistán neopustil z důvodné obavy o svůj život.
5. Žalobce se domnívá, že způsob, jakým účelovost vyhodnotil a odůvodnil správní orgán, je zcela nedostatečný a neobstojí z hlediska zákonných požadavků ani logiky. S ohledem na to žalobce žádal, aby soud napadené rozhodnutí zrušil, věc vrátil správnímu orgánu k dalšímu řízení.
6. Žalovaný ve svém **vyjádření k žalobě** s podanou žalobou nesouhlasil a měl za to, že se v žalobě namítaných porušení při rozhodování věci nedopustil. K námitce žaloby vztahující se k nedostatečnému posouzení žalovaný uvádí, že je přesvědčen o tom, že z napadeného rozhodnutí je jasně seznatelné, z jakých podkladů správní orgán vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly. Správní orgán ve svém rozhodnutí popsal skutkový stav a též zdůvodnil, z jakých konkrétních a individualizovaných důvodů dospěl k domněnce, že žalobce podal žádost o mezinárodní

ochranu pouze účelově s cílem oddálit hrozící správní vyhoštění ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

7. Žalovaný z informací poskytnutých příslušnými složkami Policie ČR zjistil, že žalobce byl rozhodnutím správního orgánu Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Plzeň (dále jen „OPKPE Plzeň“) č.j. KRPP-120380-3/ČJ-2018-030022 ze dne 14. 8. 2018 zajištěn podle § 124 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, v platném znění, (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců Balková za účelem realizace správního vyhoštění. Důvodem zajištění cizince byla skutečnost, že žalobce byl dne 13. 8. 2018 předán policií Spolkové republiky Německo (dále jen Německo) do ČR poté, co byl dne 13. 8. 2018 kontrolován v autobuse společnosti Flixbus na trase Praha-Brusel a prokázal se fotokopii svého cestovního dokladu bez platného víza či povolení k pobytu na území schengenského prostoru. Žalobce předložil pouze pobytový štítek vydaný Tureckou republikou (dále jen Turecko) platný do dne 18. 10. 2018. Žádné jiné oprávnění k pobytu nepředložil a rovněž lustrací v příslušných evidencích bylo zjištěno, že žalobce není oprávněn k pobytu na území ČR. Proto mu bylo dne 14. 8. 2018 rozhodnutím OPKPE Plzeň č.j. KRPP-199940-17/ČJ-2018-030022 uloženo správní vyhoštění na dobu jednoho roku, byl zajištěn a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců za účelem realizace správního vyhoštění. Z jeho jednání bylo totiž zřejmé, že existuje reálné nebezpečí, že své povinnosti nadále nebude respektovat a bude mařit výkon správního rozhodnutí o vyhoštění. Z výše uvedených důvodů proto žalovaný správní orgán rozhodl o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Správní orgán připomíná, že: „V případě podání žádosti o mezinárodní ochranu až ve chvíli, kdy žadateli hrozí vyhoštění, existuje vyvratitelná domněnka, že tato žádost byla účelová.“ (z rozsudku NSS v Brně, č. j. 5 Azs 24/2008 ze dne 15. 8. 2008). Správní orgán dále v této souvislosti odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 6. 2016, č. j. 7 Azs 55/2016, ze kterého vyplývá, že skutečnost případné účelovosti podané žádosti je speciálním důvodem pro zajištění cizince na základě ust. § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Správní orgán je tak toho názoru, že při vydání napadeného rozhodnutí postupoval nejen v souladu s právní úpravou, ale též s ustálenou judikaturou.
8. Pro další řízení žalovaný odkázal na shromážděný spisový materiál. Žalovaný správní orgán má za to, že postupoval v souladu s právními předpisy. Námitky uvedené v žalobě shledává žalovaný správní orgán jako nedůvodné. Z těchto důvodů navrhl, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.
9. Soud o věci rozhodoval bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení výslovně uvedli, že nežadají ústní jednání k projednání věci a soud jeho nařízení neshledal nezbytným (§ 46a odst. 8 zákona o azylu věta předposlední před středníkem).
10. Soud **neshledal** žalobu důvodnou.
11. Ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu uvádí, že „*ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího*

rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoli mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve“.

12. Soud při svém rozhodování vycházel zejména ze spisového materiálu, ze kterého vyplývá, že žalobce, poté co byl předán policií Spolkové republiky Německo do ČR, byl dne 14. 8. 2018 rozhodnutím OPKPE Plzeň zajištěn a bylo mu uloženo správní vyhoštění. Důvodem zajištění žalobce byl neoprávněný vstup do schengenského prostoru bez jakéhokoliv pobytového oprávnění v ČR nebo v jiném členském státě, a existence reálného nebezpečí, že své povinnosti nadále nebude respektovat a bude mařit výkon správního rozhodnutí o vyhoštění. Dne 17. 8. 2018 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany na území ČR.
13. Z **protokolu** o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany je pro rozhodnutí soudu podstatné, že žalobce má sice obavu o svůj život při návratu do své vlasti, nicméně s touto obavou již ze své země původu odcestoval do Turecka, kde bezmála rok žil a pracoval. A když se domnělé ohrožení žalobcova života pro něj stalo „reálnou hrozbou“, vycestoval žalobce z Turecka s úmyslem dojet až do Belgie. Dále žalobce uvedl, že jeho matka a sestra žijí v Americe a on za nimi nevycestoval, neboť nemá žádné vízum pro vstup na území USA. Vzhledem k tomu, že si žalobce opatřil dočasné pobytové oprávnění na území Turecka, je soudu zřejmé, že žalobce musel nebo minimálně měl vědět o vízové povinnosti při vstupu do schengenského prostoru, ale navzdory tomu se pokusil docestovat až na území Belgie bez patřičného pobytového oprávnění.
14. Žalobní námitky se vztahovaly zejména k nesprávnému výkladu pojmu účelovost ve smyslu § 46a odst. 1 zákona o azylu. K tomu soud vycházel z judikatury NSS: *„Stěžovatel namítá, že citovanému ustanovení zákona o azylu je třeba rozumět tak, že k zajištění cizince je možné přistoupit pouze v případě, kdy žadatel nemá k podání žádosti o mezinárodní ochranu jinou motivaci, než snahu vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo jiným uvedeným následkům.“*
15. *Tomuto výkladu však Nejvyšší správní soud nemůže přisvědčit. Nejvyšší správní soud v první řadě poukazuje na skutečnost, že při postupu podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu se neposuzuje důvodnost žádosti o mezinárodní ochranu. Krajský soud v Ústí nad Labem v rozsudku ze dne 1. 11. 2016, č. j. 75 Az 42/2016 - 25, konstatoval, že je nutno rozlišovat mezi pojmy „zjevně nedůvodná“ žádost o mezinárodní ochranu a „účelová žádost“ coby důvod pro zajištění cizince. Pro naplnění důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu totiž postačí pouze zjištění, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o mezinárodní ochranu je účelová. Na rozdíl od toho musí být pro naplnění podmínek § 16 odst. 1 písm. h) téhož zákona navíc prokázáno, že žadatel neuvedl žádné azylově relevantní důvody; žádost totiž může být účelová, přesto nemusí být zjevně nedůvodná. S tímto výkladem se následně ztotožnil i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 15. 2. 2017, č. j. 10 Azs 284/2016 - 35.*
16. *Skutečnost, že žadatel v žádosti o mezinárodní ochranu podané v zařízení pro zajištění cizinců uvádí skutečnosti, které mohou být při meritorním posouzení shledány azylově relevantními, tak nevylučuje postup podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Zajištění postupem podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu závisí na objektivních okolnostech případu, které zakládají oprávněné důvody se domnívat, že žádost o mezinárodní ochranu je účelová (např. dosavadní jednání cizince, délka pobytu na území, osobní poměry apod.). To odpovídá účelu tohoto institutu, kterým je zajištění efektivní kontroly nad průběhem správního řízení o vyhoštění v situaci, kdy cizinec během řízení uplatní své právo požádat o mezinárodní ochranu“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Azs 9/2017 - 31)*

17. Soud zkoumal odůvodnění napadeného rozhodnutí v té části, která se vztahovala k odůvodnění účelovosti podané žádosti o mezinárodní ochranu (str. 1-4), a neshledal, že by žalovaný pochybil. Žalovaný vycházel z okolností, které ve svém souhrnu svědčily pro závěr o účelovosti podané žádosti. Žalovaný správní orgán posoudil všechny skutečnosti týkající se žalobce a jeho dosavadního pobytu na území ČR a schengenského prostoru a dospěl k závěru, že se v žalobcově případě lze oprávněně domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet, ačkoliv žalobce mohl o mezinárodní ochranu požádat dříve. Soud se s tímto názorem žalovaného (str. 3) zcela ztotožnil. Žalobce ve své žalobě namítá, že se nemůže vrátit do země svého původu s ohledem na to, že mu tam hrozí nebezpečí ohrožení života, a zároveň žalobce poukazuje na to, že nikdo z žalobcovy rodiny již v Uzbekistánu nežije. K tomu soud zaujímá takový názor, že pokud žalobce odjížděl z vlasti s pocitem ohrožení života, tato hrozba nebezpečí jistě stále existovala a žalobce o ní věděl nebo ji alespoň tušil, měl o mezinárodní ochranu požádat v Turecku, kde rok legálně žil, event. poté v prvních státech EU, přes jejichž území cestoval po odjezdu z Turecka, což neučinil.
18. Současně soud poukazuje na to, že s ohledem na výše citovaný rozsudek NSS, zajištění z důvodu účelovosti žádosti o mezinárodní ochranu zároveň nevylučuje možnost shledání téže žádosti důvodnou a udělení mezinárodní ochrany.
19. Zároveň soud konstatuje, že žalovaný dostatečně posoudil individuální okolnosti případu a v souladu se zákonem i judikaturou Nejvyššího správního soudu dospěl k závěru, že v případě žalobce byly shledány oprávněné důvody se domnívat, že žádost o mezinárodní ochranu je účelová, poněvadž žádost o mezinárodní ochranu podal až poté, co byl policií zadržen a zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců za účelem správního vyhoštění.
20. Dále nelze souhlasit s námitkou žalobce, že se žalovaný dopustil porušení § 68 odst. 3 správního řádu, když je z napadeného rozhodnutí jasné, jakými úvahami byl žalovaný správní orgán veden, i jaké podklady jej vedly k uvedeným závěrům. Soud také nesouhlasí s namítaným porušením ustanovení § 3 správního řádu, jelikož ze správního spisu je zřejmé, že žalovaný shromáždil veškeré podstatné informace tak, aby dostatečně zjistil skutkový stav.
21. S ohledem na veškeré výše uvedené skutečnosti soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zamítl.
22. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měl právo žalovaný, jenž měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadoval jakoukoli jejich náhradu, proto náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení nenáleží.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 23. října 2018

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně